

ДА ДВУХ СУТАК ПАД ЗЯМЛЁЙ

Куды схавацца жыхару мегаполіса ў выпадку прыроднага ці тэхнагеннага катаклізму

Адно з вялікіх бамбасховішчаў у Мінску знаходзіцца на тэрыторыі трамвайнага парка па вуліцы Батанічнай. Сярод іншага, яно мае і багатую гісторыю. Яго пачалі ўзводзіць яшчэ ў савецкія часы. Але грывнулі 90-я, грошай не стала, і будоўлю давялося закрансераваць на некалькі гадоў. У рэшце рэшт у 2005 годзе бамбасховішча ўсё ж запрацавала. Парк зрабіў у ім сучасны рамонт і цяпер выкарыстоўвае для заняткаў з супрацоўнікамі. Карэспандэнт «Звязды» спуціўся ў сутарэнне, каб даведацца, як выглядае знутры гэты важны аб'ект, які, дасць бог, ніколі ў жыцці не спатрэбіцца, але які павінен быць заўсёды падрыхтаваны да надзвычайных сітуацый.

Як у Жуля Верна

— Рыхтуецца да зацяжнага спуску, — папярэджае вядучы інжынер па грамадзянскай абароне і надзвычайных сітуацыях філіяла «Трамвайны парк» ДП «Мінсктранс» Віктар СІНКЕВІЧ.

Пад зямлю вядуць некалькі дзясяткаў прыступак, падзеленых на маршы. Тунэль нечакана паварочвае на 90 градусаў улева. Масіўныя герметычныя жалезныя дзверы адкрываюцца з дапамогай ключа і паваротнага механізма. За імі — шлюз. Гэтаксама працуюць і другія дзверы, за якімі і знаходзіцца само сховішча.

— Такі тамбур патрэбны на выпадак хімічнай аварыі, — кажа Віктар Сінкевіч. — Калі людзі, якія знаходзяцца ў памяшканні, вырашаць выйсці на двор, яны спярша мусяць упэўніцца, што з паветрам «за бортам» усё добра. А для гэтага неабходна зрабіць замеры. Зачы-

ніўшы за сабой адны дзверы, чалавек перашкаджае таму, каб падчас гэтай працэдуры атручанае паветра пранікла ўнутр сховішча.

А ўнутры сховішча ўяўляе сабой, на першы погляд, вялікі школьны вучэбны клас. На сценах развешаны плакаты, прысвечаныя тэме грамадзянскай абароны. У «галаве» памяшкання — карта Беларусі, радыёапаратура. Здаду стаяць лаўкі і двухмесны двух'ярусны ложкак. А побач з імі частка памяшкання абгароджана белай шырмай — там прадугледжаны медыцынскі пункт... У памяшканні халаднавата — тэмпература тут складае роўна 15 градусаў.

— На тэмпературу ўвагу не звяртайце, — заўважае Віктар Сінкевіч. — Арыентуйцеся на гігрометр. Самае галоўнае — гэта вільготнасць, якая ўплывае на стан і работу механізмаў... Тут у нас можа размясціцца 250 чалавек. Зусім нядаўна, 25 мая, мы праводзілі камандна-штабное і

Вядучы інжынер па грамадзянскай абароне і надзвычайных сітуацыях філіяла «Трамвайны парк» ДП «Мінсктранс» Віктар СІНКЕВІЧ і намеснік начальніка аддзела арганізацыйнага забеспячэння Дзяржаўнай сістэмы папярэджання і ліквідацыі надзвычайных сітуацый і грамадзянскай абароны МНС Беларусі Аляксандр РЫБАК.

тактыка-спецыяльнае вучэнне. Да таго ж у нас працуе і спецыяльная група, якая абслугоўвае сховішча. У яе лік уваходзяць прадстаўнікі розных прафесій, сярод якіх ёсць электрыкі і сантэхнікі. Як кажуць, порах варта трымаць сухім...

Але схаваць людзей пад некалькімі метрамі бетону мала. Трэба яшчэ паклапаціцца і аб тым, каб працягну час — да двух сутак — яны там змаглі знаходзіцца...

— Мы з вамі знаходзімся ў фільтравальна-вентыляцыйнай камеры, — працягвае экскурсію Віктар Сінкевіч. — Заўважце, што акрамя электрапрывадаў, разлічаных на паддачу паветра, тут ёсць і ручныя механізмы на выпадак перабою. Паветра

«са двара» праходзіць праз спецыяльную ёмістасць. У сховішчы прадугледжана і магчымасць поўнай рэгенарацыі паветра з дапамогай спецыяльных патронаў. Неш-

Гэтая постаць сустракае ўсіх, хто спускаецца ў бамбасховішча.

та падобнае апісваў яшчэ Жуль Верн. А цяпер гэта — рэальнасць.

Насупраць камеры — гаспадарчае памяшканне. Там знаходзяцца стэлажы з ёмістасцямі для ежы, кухонны інвентар. Адведзена месца і пад запас прадуктаў. І, канешне ж, назапашаны бінты, медыкаменты. Устаноўлены і вялізныя ёмістасці з вадой.

«Бяспечныя раёны», сховішчы, метро...

— З цягам часу падыходы да грамадзянскай абароны мяняліся, — расказвае намеснік начальніка аддзела арганізацыйнага забеспячэння Дзяржаўнай сістэмы папярэджання і ліквідацыі надзвычайных сітуацый і грамадзянскай абароны МНС Беларусі Аляксандр РЫБАК. — Цяпер найбольш эфектыўным спосабам лічыцца эвакуацыя. Яна скіравана на часовае адсяленне людзей, перамяшчэнне ў бяспечнае месца матэрыяльных і гісторыка-культурных каштоўнасцяў. Таму, акрамя збудаванняў грамадзянскай абароны, у Мінску створаны так званыя бяспечныя раёны. Гэта тэрыторыя, якая не трапляе ў зону магчымай небяспекі — скажам, разбурэнняў, затапленняў, хімічнага або радыяцыйнага забруджвання.

Выканаўчыя і распарадчыя органы могуць часова размяшчаць людзей у грамадскіх і адміністрацыйных будынках вялікай умяшчальнасці. Гэта санаторыі, гасцініцы, школы, пансіянаты...

Напрыклад, у Ізраілі грамадзянская абарона выведзена на агульнадзяржаўны ўзровень. А тэматычныя вучэнні ахопліваюць усё насельніцтва краіны. Усе школы, дзіцячыя садкі, жылыя дамы абавязкова будуюцца са спецыяльным абарончым пакоем. І таму шанец таго, што людзі пацярпяць у выпадку надзвычайнай сітуацыі, тут мінімальны.

А што ж у сталіцы? У Мінску цяпер налічваецца каля тысячы збудаванняў грамадзянскай абароны. Яны размешчаны як на прадпрыемствах, так і ў жылым сектары. Большая частка з іх была ўзведзена ў 50—60-я гады. Збудаванні прызначаны для таго, каб схаваць людзей не толькі ў асобы перыяд, але і ад прыродных ды тэхнагенных надзвычайных сітуацый. Акрамя таго, для магчымага ўкрыцця ў Мінску можна выкарыстоўваць больш за 2500 падвальных памяшканняў. Не варта спісваць з рахунку і 29 станцый сталічнага метрапалітэна. Хоць ён у нас і не такі глыбокі, як у Маскве ці Санкт-Пецярбургу, але ад небяспекі ўсё ж уратуе.

Валяў'ян ШКЛЕННИК.
schklennik@vziazda.by

ЯКОЕ ЛЕТА БЕЗ САНАТОРЫЯ...

Санаторна-курортныя арганізацыі запоўнены цяпер фактычна цалкам, аднак калі ёсць жаданне адпачыць і прайсці аздараўленне ў наступным месяцы, то сёе-тое яшчэ можна знайсці.

Паводле слоў дырэктара Рэспубліканскага цэнтра па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні насельніцтва Генадзя БАЛБАТОЎСКАГА, санаторна-курортныя і аздараўленчыя арганізацыі стабільна працавалі ў першым паўгоддзі — запаўненне ў іх супастаўнае з аналагічным перыядам мінулага года, у цэлым дзесьці больш за 70 працэнтаў. З выкарыстаннем сродкаў бюджэту і дзяржаўнага сацыяльнага страхавання адпачылі сёлета 380 тысяч грамадзян.

За 1-ю і 2-ю змены каля 100 тысяч дзяцей прайшлі аздараўленне ў лагерах кругласутачнага знаходжання і каля 200 тысяч — у лагерах дзённага знаходжання. Без экстраных сітуацый адпрацавалі ў 1-ю і 2-ю змены каля пяці тысяч гэтых устаноў. Кошт пуцёўкі ў 1-ю змену ў кругласутачным лагерах склаў за 18 дзён 380 рублёў, у спартыўным лагерах з кругласутачным знаходжаннем за 18 дзён — 420. На 4-ю змену яшчэ нават можна набыць пуцёўку. У першым паўгоддзі вырасла свабодная рэалізацыя пуцёвак, у тым ліку па экспарце паслуг, які павялічыўся прыкладна на 10 працэнтаў да ўзроўню мінулага года.

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@vziazda.by

КРАІНЕ — ПОСТЫНДУСТРЫЯЛІЗМ, ВАКЗАЛУ — WI-FI

Ідэя зрабіць Wi-Fi на чыгуначных вакзалах нарэшце не пакінула ў баку і прадстаўнікоў Беларускай чыгункі. Плануецца, што з 25 ліпеня ўсе вакзалы краіны павінны афіцыйна пагрузіцца ў лічбавую нірвану.

Нагадаем, што Беларуская чыгунка сумесна з СТАА «Мабільныя ТэлеСістэмы» з 10 ліпеня ў тэставым рэжыме арганізавала бясплатны доступ да інтэрнэту па тэхналогіі Wi-Fi на чыгуначных вакзалах. Хот-споты (тыя самыя месцы, дзе магчыма зайсці ў сеціва) сеткі Wi-Fi з'явіліся ў залах чакання і холах на чыгуначных вакзалах у Мінску, Оршы, Маладзечне, Барысаве, Баранавічах, Лідзе, Гродне, Лунінец, Пінску, Гомелі, Жлобіне, Калінкавічах, Магілёве, Асіповічах, Бабруйску, Крычаве, Віцебску і Полацку. І там усё сур'ёзна — хуткасны доступ у сеціва забяспечваецца пры дапамозе тэхналогіі 4G і аптычных каналаў сувязі.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.
kryzhevich@vziazda.by

«Гарачыя» пуцёўкі...

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

У сітуацыі з «Каліпса Тур» цяпер разбіраюцца праваахоўныя органы. Паводле слоў афіцыйнага прадстаўніка Кастрычніцкага РУУС Мінска Эвеліны МАРКОЎСКАЙ, у міліцыю з заявамі ўжо звярнулася больш за 70 пацярпелых. Гэта непа-срэдна тыя людзі, якія складалі дамовы з названай турфірмай (значыць, можна меркаваць, што за заявамі, якія паступілі, стаіць не менш як сто пацярпелых. Гэта члены сем'яў тых, хто падпісаў дамову з турфірмай). Акрамя таго, у Кастрычніцкае РУУС Мінска звярнуліся таксама прадстаўнікі дзвюх юрыдычных асоб. Папярэдне, сума ўрону, нанесенага турыстам, складае 158 тысяч рублёў.

У праваахоўнікаў ёсць падставы меркаваць, што колькасць пацярпелых можа быць большай. Таму і просяць тых, хто заключыў дагавор аб аказанні турыстычных паслуг з ТАА «Каліпса Тур» і ІП «Борздый Е. Г.», звяртацца па тэлефонах: 8 (017) 239-64-73, 8 (017) 226-21-05, 8 (029) 562-76-93.

Некалькі дзён таму карэспандэнту АНТ удалося пагаварыць па тэлефоне з дырэктарам «Каліпса Тур». Юлія Антаневіч (менавіта яна, са слоў пацярпелых, прадавала ім туры) запэўніла, што кампанія верне грошы людзям на працягу 30 дзён. Аднак 15 ліпеня, калі была прызначаная сустрэча, яна на званкі не адказвала. Учора стала вядома, што некалькім кліентам «Каліпса Тур» ужо вярнула грошы за пуцёўкі, але пра масавыя выплаты гаворка пакуль не ідзе. Тым часам Юлія Антаневіч дала каментарый тэлеканалу Беларусь 1 (здымкі рабілі са спіны): «Проста так склалася, што людзі прыйшлі ў адзін і

той жа час, паднялі крык ды гоман. На наступны дзень у нас у офісе сабралася каля 20 чалавек з просьбай «мы не хочам ляцець, мы хочам скасаваць дагаворы». Відэачочна, выплаціць грошы ды скасаваць дагавор мы не можам у тую ж секунду. Гэта вельмі складана. Тым больш па некаторых тварах прадугледжаны штрафы. Я ім сказала, што не магу нічога зрабіць, маўляў, можаце звяртацца ў міліцыю. У далейшым усе нашы заяўкі былі наогул ануляваныя. На жаль, цяпер ніхто ўжо не можа вылятаць ад нас».

Акрэсленую праблему актыўна абмяркоўваюць у сацыяльных сетках. Адвакаты, якія працуюць з падобнымі справамі, лічаць, што добра было стварыць кампенса-

цыйны фонд пры грамадскіх арганізацыях, які б у выпадку неаказанна турпаслуг кампенсаваў урон сваім чальцам-турыстам.

У нашай краіне няма ліцэнзавання ў сферы турыстычных паслуг. Замест яго існуе рэестр тураператараў (гэта спіс кампаній з добрай рэпутацыяй, цяпер там больш як 700 фірмаў). Меркавалася, што гэты спіс абароніць турыстаў ад непрыемнасцяў. Атрымалася ж, што з адменай дзяржаўнага рэгулявання ў турыстычную сферу маглі трапіць і выпадковыя людзі. Толькі летась у Беларусі былі скандалы з некалькімі буйнымі фірмамі, якія правіла, філіяламі расійскіх кампаній, якія абанкруціліся.

Надзея ДРЫЛА.
dryla@vziazda.by

ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ

открытого акционерного общества «Дорожно-строительный трест № 3» состоится 31 июля 2017 года по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23.

Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в собрании, — 27 июля 2017.

Повестка дня собрания:

- О выплате дивидендов за 1 полугодие 2017 года. Собрание будет проводиться в очной форме. Голосование на собрании будет осуществляться бюллетенями для голосования. Документы, подлежащие представлению лицам, имеющим право на участие в собрании акционеров: Проект решения по вопросу повестки дня собрания. Лицам, имеющим право на участие в собрании, можно ознакомиться с документами с 27 июля 2017 года по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, кабинет 33. Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, будет проводиться 31 июля 2017 года с 10.00 до 10.45 по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23.

УНП 700049607